

Primaria oraşului Briceni

PROGRAMUL DE REVITALIZARE URBANĂ AL ORAŞULUI BRICENI

2026-2030

Primăria orașului Briceni

Date de contact:

Persoana responsabilă de revitalizarea urbană – Artiom REABOI

Telefon: + 373 694 53 774

Email: primaria.orasului.briceni@gmail.com

Programul de Revitalizare Urbană (PRU) al orașului Briceni 2026-2030 a fost elaborat în baza principiilor de participare, transparență și parteneriat. Programul a fost aprobat la ședința Consiliului orașenesc Briceni nr. din 9 decembrie 2025.

I. Introducere

1.1. Orașul Briceni – prezentare generală

1.2. Conceptul și procesul de revitalizare urbană

1.3. Corelarea Programului de Revitalizare Urbană cu documentele strategice naționale, regionale și locale

II. Analiza orașului – determinarea zonelor degradate și a zonei de revitalizare

2.1. Delimitarea zonelor orașului

2.2. Descrierea metodologiei de studiu

2.3. Analiza diferențelor între părțile orașului

2.3.1. Sfera socială

2.3.2. Sfera economică

2.3.3. Sfera de mediu

2.3.4. Sfera spațial-funcțională

2.3.5. Sfera tehnică

2.4. Identificarea zonei degradate

2.5. Determinarea zonei de revitalizare

III. Analiza aprofundată a zonei de revitalizare

3.1. Sfera socială

3.2. Sfera economică

3.3. Sfera de mediu

3.4. Sfera spațial-funcțională

3.5. Sfera tehnică

IV. Viziunea și obiectivele de dezvoltare a zonei de revitalizare

V. Proiectele de revitalizare urbană

5.1. Proiecte de bază

5.2. Proiecte complementare

VI. Cadrul financiar

VII. Implementarea și managementul programului de revitalizare

VIII. Monitorizarea și evaluarea implementării programului de revitalizare

Anexe

ACRONIME

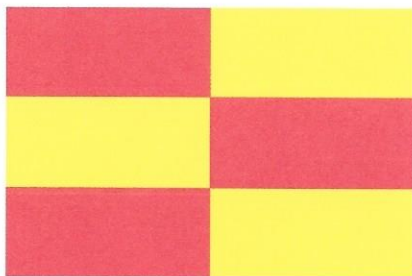
ADR	– Agenția de Dezvoltare Regională
APL	– Administrația Publică Locală
CC	– Comisia Consultativă
CDR	– Consiliul pentru Dezvoltare Regională
FNDRL	– Fondul Național pentru Dezvoltare Regională și Locală
MIDR	– Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
ONG	– Organizații non-guvernamentale
POR	– Program Operațional Regional
PRU	– Program de Revitalizare Urbană
PUG	– Plan Urbanistic General
SNDR	– Strategie Națională de Dezvoltare Regională
RU	– Revitalizare Urbană
VM	– Valoare minimă
ZAL	– Zona Antreprenoriatului Liber
ZR	– Zona de Revitalizare

I. INTRODUCERE

1.1. Orașul Briceni – prezentare generală

Orașul Briceni este o veche localitate moldovenească. Denumirea arhaică a orașului Briceni, când localitatea era doar un mic sătuc este „Adicăuți”, anume sub acest nume a fost atestată prima dată localitatea Briceni. Cea mai veche atestare documentară, descoperită până acum, este din 1562. Cu denumirea de Briceni prima dată apare într-un uric semnat de Gașpar Voievod în 1616.

Simbolica orașului Briceni, aprobată de consiliu local, include steagul și stema localității:

Orașul Briceni reprezintă centrul administrativ al raionului. Suprafața construită a orașului constituie aproximativ 5,03 km², cu un perimetru de 14,06 km. Orașul Briceni este așezat în valea formată de râulețele Lopatnic și Vilia, lângă magistrala auto Bălți – Cernăuți, la frontieră cu Ucraina. Este situat la 28 km de orașul Edineț și la 230 km nord de Chișinău.

Relieful din această zonă este în general un relief de colină, dar valea râulețului Lopatnic, ce trece prin orașul Briceni, se întinde pe un teren lung de la nord-est spre sud-vest pînă la râurile Racovăț și Prut. Resursele de apă sînt formate de râurile Prut, Racovăț, Draghiște, Lopatnic, Vilia.

Orașul Briceni este traversat de următoarele trasee rutiere:

- drumul național **M5** (Frontiera cu Ucraina – Criva – Bălți – Chișinău – Tiraspol – frontiera cu Ucraina);
- drumul republican **R11** (Frontiera cu Ucraina – Briceni – Ocnița – Otaci – R8);
- drumurile regionale **G1** (G5 – Briceni – Cotuijeni – Larga – frontiera cu Ucraina) și **G5** (Frontiera cu Ucraina – Grimăncăuți – Briceni – Corjeuți – Tețcani – G3).

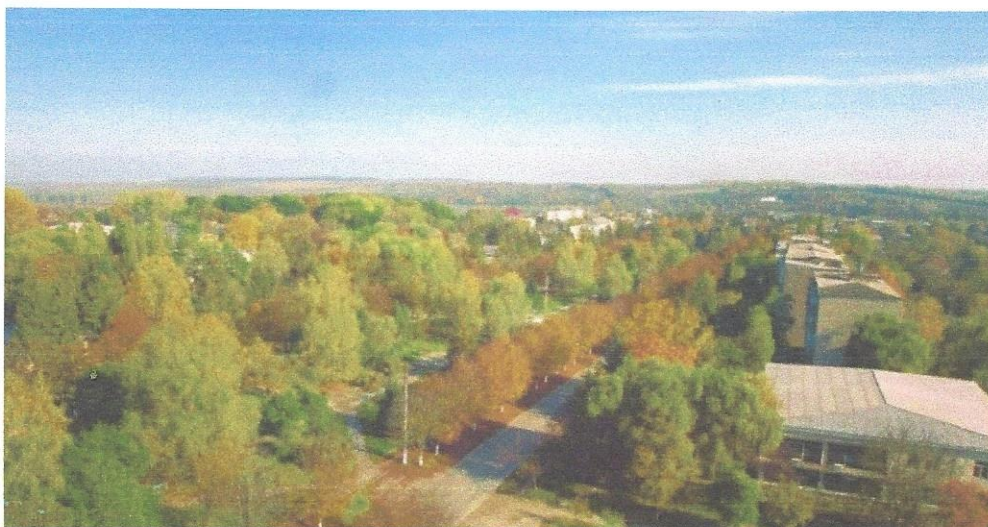
Așezarea geografică reușită, calitatea înaltă a solului și doar o parte ne semnificativă a terenurilor erodate fac orașul mai atractiv pentru investitorii străini și interni care vizează piețele regionale.

Pe teritoriul orașului activează peste 200 de agenți economici, ce reprezintă afaceri mari, mijlocii și mici, care contribuie la bugetul orașului, aduc o contribuție semnificativă în infrastructură, crează locuri de muncă nu doar pentru locuitorii orașului Briceni, dar și pentru cei din localitățile din apropiere.

În oraș funcționează cinci filiale ale băncilor, casă de deservire, două pieți, câteva restaurante și cafenele.

Pe teritoriul orașului sunt amplasate două gări auto, care asigură nu doar legătura între localitățile din țară, dar și în rute internaționale.

Orașul Briceni este o localitate verde, ce include mai multe zone de odihnă și recreere: aici sunt 3 scuaruri, parc și zonă de odihnă cu 4 lacuri. În apropierea orașului crește o pădure, care se extinde pe un teritoriu de 30 ha, în care cresc în cea mai mare parte, stejari și brazi, vârsta cărora este de 60-70 ani.

Imagine de ansamblu a orașului Briceni cu zone verzi

În prezent, populația orașului Briceni este constituită preponderent din moldoveni și ucraineni, iar limbile vorbite sunt: moldovenească (română), rusă și ucraineană.

1.2. Conceptul și procesul de Revitalizare Urbană

Conceptul de Revitalizare Urbană a fost introdus în Republica Moldova în cadrul proiectului „Suport Guvernului Republicii Moldova în implementarea Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională pentru anii 2016-2020 prin dezvoltarea urbană integrată și sustenabilă”, implementat de către Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al Republicii Moldova în colaborare cu Ministerul Investițiilor și Dezvoltării din Polonia, care este și principalul finanțator. Proiectul a fost implementat în 15 localități urbane din Republica Moldova și a avut drept scop elaborarea Programelor de Revitalizare Urbană (PRU) pentru orașele participante prin care autoritățile locale își definesc un program de acțiuni asupra unei zone ale orașului aflată în situație de criză.

În orașul Briceni procesul de elaborare a Programului de Revitalizare Urbană a demarat în anul 2025 cu suportul tehnic și metodologic oferit de Agenția de Dezvoltare Regională (ADR) Nord.

Elaborarea Programului de Revitalizare Urbană al orașului Briceni s-a realizat în conformitate cu Liniile Directoare privind Revitalizarea Urbană în Republica Moldova și Ghidul privind revitalizarea urbană pentru orașele din Republica Moldova.

Prin urmare, Programul de Revitalizare Urbană (PRU) al orașului Briceni reprezintă un document operațional pentru o perioadă de 5 ani (2026-2030) în domeniul revitalizării și definește obiectivele, direcțiile, activitățile și proiectele de revitalizare, precum și principiile mecanismelor de coordonare și management, monitorizare și evaluare ale programului.

Scopul PRU al orașului Briceni este să identifice cele mai acute probleme din oraș, de ordin social, în primul rând, și totodată să propună pași concreți pentru dezvoltarea echilibrată a localității, începând cu soluționarea problemelor în cea mai subdezvoltată zonă a orașului.

În acest context, localitatea a fost supusă unei diagnoze complexe, per zone urbane, privind situația socială, economică, de mediu tehnică, și infrastructura tehnico-edilitară. În urma analizei a fost identificată zona cea mai degradată a orașului (cu concentrarea celor mai multe fenomene negative) – partea orașului pentru care se elaborează, în final, Programul de Revitalizare Urbană.

Întregul proces de elaborare a PRU Briceni a inclus următoarele etape:

1. Delimitarea orașului pe zone.
2. Analiza zonelor în baza indicatorilor sociali, economici, de mediu, spațial-funcționali și tehnici, cu efectuarea ulterioară a diagnozei pentru identificarea zonei degradate.
3. Analiză Aprofundată a Zonei Degradate: vizite de observare și corelare a diagnozei pe indicatori a orașului cu situația în teren, de identificare a resurselor / potențialului, problemelor neevidențiate de indicatori, precum și de identificare a liderilor locali.
4. Crearea Comisiei Consultative, constituită din reprezentanți ai instituțiilor publice, activiști civici, lideri locali și agenți economici din zona de revitalizare identificată.
5. Generarea ideilor de proiect, menite să soluționeze problemele identificate în zona de revitalizare, cu membrii comisiei consultative, precum și cu comitetul de coordonare din cadrul administrației publice locale.
6. Consultarea și aprobarea Programului de Revitalizare Urbană în cadrul ședinței Consiliului orașenesc Briceni.

Imagine: Clădirea Primăriei orașului Briceni

Pentru procesul de elaborare a acestui document din partea APL a fost responsabil Artiom Reaboi, viceprimar al orașului Briceni. Datele și informațiile din acest document au fost colectate din diferite surse, urmând principiile de transparență și participare civică: vizite în teren, comisii consultative locale (*vedeți anexele prezentului document*).

1.3. Corelarea Programului de Revitalizare Urbană cu documentele strategice

PRU Briceni a fost elaborat având în vedere conexiunea atât cu documentele de nivel local, cât și cu documentele de politici de nivel regional, național și internațional.

- **Agenda „2030” Obiectivele de Dezvoltare Durabilă** – Obiectivul 11 „Dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile”.
- **Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova Europeană 2030”** este un document național de viziune strategică pe termen lung, care indică direcțiile de dezvoltare a țării și a societății și care adaptează prioritățile, obiectivele, indicatorii și țintele angajamentelor internaționale asumate de Republica Moldova cu contextul național. PRU se corelează cu Obiectivul general 2. „Îmbunătățirea condițiilor de trai”.
- **Liniile Directoare privind revitalizarea urbană în Republica Moldova** cuprind abordarea complexă și inovatoare a problemelor având ca bază elementele generale și etapele de realizare a unui PRU care se axează pe trei dimensiuni importante: a) Dimensiunea economică a revitalizării, b) Dimensiunea fizică a revitalizării, c) Dimensiunea socială a revitalizării.
- **Strategia Națională de Dezvoltare Regională (SNDR) 2022-2028** – principalul document sectorial de planificare a politicii de dezvoltare regională elaborat de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (MIDR), aprobată prin HG nr.40 din 26.01.2022. Una din prioritățile strategice ale SNDR ține de consolidarea rolului și funcțiilor orașelor în calitate de motoare de reșterea a competitivității regiunilor.
- **Programul Operațional Regional (POR) Nord 2025-2028** – principalul document de programare strategică elaborate la nivel regional, ce urmează a fi aprobat prin decizia Consiliului pentru Dezvoltare Regională (CRD) Nord în anul 2025. Programul stabilește prioritățile de dezvoltare a Regiunii de Dezvoltare Nord (RDN), inclusiv și pe dimensiunea revitalizării orașelor mici și dezvoltarea infrastructurii spațiilor publice.

Orașul Briceni nu dispune de Plan Urbanistic General (PUG) și nici nu are elaborat Regulamentul Local de Urbanism. Respectiv, PRU Briceni vine drept prim pas și document de bază pentru PUG-ul viitor. Se cere ca PUG-ul viitor să țină cont de prevederile stabilite în acest document strategic și viziune locală.

II. ANALIZA ORAȘULUI BRICENI – DETERMINAREA ZONELOR DEGRADATE ȘI A ZONEI DE REVITALIZARE

În continuare va fi prezentată analiza orașului Briceni, accentul fiind pus pe problemele, necesitățile, dar și potențialul orașului. Analiza are ca scop identificarea zonei orașului aflată în stare de criză, potrivit recomandărilor Liniilor Directoare privind Revitalizarea Urbană în Republica Moldova.

2.1. Delimitarea zonelor orașului Briceni

Orașul Briceni a fost împărțit în trei zone urbane, fiind luate în considerare potențialul social, economic și infrastructural ale fiecărei zone. Numărul locuitorilor din fiecare zonă și suprafața ocupată este prezentată în tabelul nr.1.

Tabelul 1. Numărul populației și suprafața orașului pe zone urbane

Denumirea zonei	Numărul populației potrivit datelor statistice	%	Suprafața, km ²	%
Zona 1	2930	31,16	2,30	25,49

Zona 2	3123	39,61	3,177	35,22
Zona 3	1832	23,23	3,544	39,29
Total	7885	100	9,021	100

Analiza pe zone a orașului a fost făcută pentru a identifica zona de criză – zona degradată a orașului unde se concentrează cele mai multe fenomene negative de ordin social, economic, mediu, spațial-funcțional și tehnic.

În continuare se prezintă o descriere succintă a fiecărei zone urbane a orașului.

Zona 1 acoperă centrul orașului și este reprezentată în principal de sectorul privat, incluzând și obiective infrastructurale importante: centrul orașului cu instituții comerciale și administrative, două autogări și piața. Aici se concentrează cel mai mare număr de agenți economici, ceea ce este legat de infrastructura dezvoltată de transport și comerț. În această zonă se află numeroase instituții de învățământ. De asemenea, în zonă se găsesc principalele instituții culturale, cum ar fi *Casa Cărții*, „*Alexe Rău*” și *Casa de Cultură*.

Imagine: Bustul lui Ștefan cel Mare și Sfânt din scuraul central

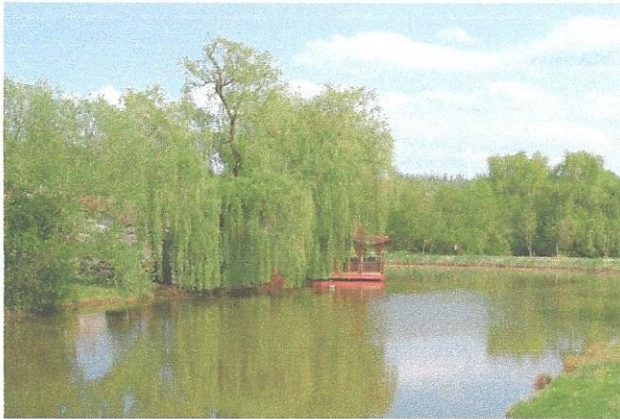
Zona 2 cuprinde o parte din centrul orașului, reprezentată preponderent de blocuri locative cu o densitate mare a populației, precum și câteva străzi cu sector privat.

Imagine: Cartier locativ din Zona 2

Parcul „Valea Lacurilor”, situat în această zonă și considerat unul dintre cele mai importante resurse naturale, se află într-o stare nesatisfăcătoare și necesită modernizare urgentă și crearea unor oportunități suplimentare de recreere. Activitatea economică este moderată, însă întreprinderile mici și mijlocii se confruntă cu dificultăți cauzate de infrastructura limitată și lipsa investițiilor.

Problemele legate de accesibilitatea transportului și nivelul scăzut al iluminatului stradal agravează vulnerabilitatea socio-economică a zonei.

Imagine: Parcul „Valea Lacurilor”

Zona 3 cuprinde câteva blocuri locative și majoritatea sectorului privat, caracterizându-se prin densitate scăzută a populației și un număr mai mic de locuitori. Activitatea economică este cea mai redusă, fapt explicat prin distanța față de centru, precum și prin întinderea mare a teritoriului și densitatea redusă a clădirilor. În zonă există obiective sportive și educaționale care necesită reparații și modernizări. De asemenea, aici se află un scuar mic. În general, infrastructura socială și amenajarea urbană sunt mai puțin dezvoltate decât în celelalte zone, ceea ce este legat în principal de întinderea teritoriului și de densitatea scăzută a construcțiilor.

Totodată, în Zona 3 își desfășoară activitatea Centrul de sănătate Briceni, instituție care asigură servicii medico-sanitare atât pentru locuitorii orașului Briceni, cât și pentru populația întregului raion Briceni.

Imagine: Centrul de Sănătate Briceni

2.2. Descrierea metodologiei de studiu

Identificarea zonelor degradate a fost realizată în baza a 5 categorii de indicatori: a) sociali, b) economici, c) de mediu, d) spațial-funcționali, e) indicatori tehnici. Pentru colectarea acestor indicatori s-a colaborat cu diverse instituții publice, printre care: Agenția națională de ocupare a forței de muncă, Direcția asistență socială și protecție a familiei, Inspectoratul General de Poliție, Primăria orașului Briceni, Centrul de Sănătate, etc. Astfel, în cadrul programului, au fost analizați 20

indicatori din domeniile nominalizate, în baza cărora a fost stabilită zona degradată a orașului. Lista indicatorilor utilizați în analiză este prezentată în tabelul 2.

Tabelul 2. Valoarea indicatorilor la nivelul or. Briceni pe domenii

Domeniu	Indicatori	Valoarea la nivel de oraș	Raportat la 100 locuitori	Tip de indicator¹
Social	Numărul șomerilor	51	0,65	Regresiv
	Numărul beneficiarilor de asistență socială	61	0,77	Regresiv
	Numărul nou-născuților	18	0,23	Progresiv
	Numărul persoanelor decedate	23	0,29	Regresiv
	Numărul beneficiarilor Centrului Comunitar Multifuncțional	36	0,46	Regresiv
	Numărul copiilor în situație de risc	34	0,43	Regresiv
	Numărul persoanelor cu grad de dizabilitate	387	4,91	Regresiv
Economic	Numărul apeluri la poliție	949	12,04	Regresiv
Economic	Numărul agenților economici care activează în oraș	203	2,57	Progresiv
Mediu	Numărul platformelor de colectare a deșeurilor	21	0,27	Progresiv
Spațial Funcțional	Numărul instituțiilor educaționale (grădinițe, școli, colegii)	11	0,14	Progresiv
	Numărul instituțiilor culturale (case de cultură, biblioteci)	2	0,03	Progresiv
	Numărul instituțiilor medico-sanitare	2	0,03	Progresiv
	Numărul facilităților sportive (stadioane, terenuri sportive)	7	0,09	Progresiv
	Numărul zonelor de recreere (parcuri, scuaruri, alei, etc.)	5	0,06	Progresiv
Tehnic	Numărul persoanelor conectate la sistemul de alimentare cu apă	3540	44,90	Progresiv
	Numărul persoanelor conectate la sistemul de canalizare	2548	32,31	Progresiv
	Lungimea sistemului de iluminat public (km)	28,36	0,36	Progresiv
	Lungimea drumurilor (km)	45,279	0,57	Progresiv
	Lungimea drumurilor care necesită reparație (km)	24,144	0,31	Regresiv

¹ Indicator progresiv - indicator a cărui valoare ridicată exprimă starea bună a zonei

Indicator regresiv - indicator a cărui valoare ridicată exprimă starea degradată a zonei

Pentru compararea zonelor urbane au fost utilizate mărimile relative ale indicatorilor (raportați la 100 locuitori). Indicatorii relativi obținuți la nivelul fiecărei zone urbane au fost comparați cu valoarea medie pe oraș. În cazul în care, indicatorul per zonă denotă o situație negativă în raport cu media pe oraș, atunci zona respectivă a fost marcată cu culoarea oranj. Respectiv, zona care a acumulat cele mai multe fenomene negative (preponderent de ordin social) a fost identificată ca zonă degradată a orașului.

Un rol important în identificarea zonelor degradate au avut vizitele în teren. Pentru compararea datelor colectate cu situația din teren a fost creată o echipă de lucru care a efectuat vizite de cercetare în zonele degradate, în perioada mai-iunie 2025. Echipa a fost constituită din specialiști din primărie, reprezentanți ai poliției și Direcției asistență socială și protecție a familiei.

De asemenea, la identificarea zonei degradate a fost luat în considerare și potențialul de dezvoltare al acesteia, amplasarea strategică, implicarea și activismul civic al locuitorilor zonei, dar și de existența inițiativelor civice deja în derulare în zonă.

2.3. Analiza zonelor delimitate

2.3.1. Sfera socială

Domeniul social este sfera cea mai importantă pentru a înțelege cum trăiesc oamenii din oraș. Astfel, au fost utilizați 8 indicatori de ordin social, oferiți de instituțiile abilitate pentru a face o analiză a situației sociale din oraș.

După cum este indicat în Tabelul 3 au fost analizate datele cu privire la următorii indicatori: 1) numărul șomerilor; 2) numărul persoanelor beneficiarilor de asistență socială; 3) numărul nou-născuților; 4) numărul persoanelor decedate; 5) numărul beneficiarilor Centrul Comunitar Multifuncțional; 6) numărul copiilor în situație de risc; 7) numărul persoane cu grad de dizabilitate; 8) numărul de apeluri la poliție.

Zonele care indică prezența unor procese negative în raport cu media pe oraș au fost evidențiate cu culoarea oranj.

Tabelul 3. Ratele indicatorilor sociali pe total oraș și pe zone, raportat la 100 de locuitori

Sector	Nr. șomeri	Nr. beneficiari de asistență socială	Nr. nou născuți	Nr. decese	Nr. beneficiari Centrul Comunitar Multifuncțional	Nr. copii în situație de risc	Nr. persoane cu grad de dizabilitate	Nr. apeluri la poliție
Progresiv / Regresiv	R	R	P	R	R	R	R	R
Media pe oraș (VM)	0,65	0,77	0,23	0,29	0,46	0,43	4,91	12,04
Zona 1	0,99	1,19	0,20	0,27	0,65	0,38	5,43	10,44
Zona 2	0,42	0,61	0,22	0,16	0,35	0,48	4,48	13,76
Zona 3	0,49	0,38	0,27	0,55	0,49	0,44	4,8	11,58

Din tabelul de mai sus rezultă, că pe domeniul social, **Zona 1** și **Zona 2** sunt zone cele mai degradate cu cea mai mare acumulare de fenomene negative, cu câte 4 rate din 8 indicatori sociali regresivi peste media per oraș. Totodată, este de menționat, că **Zona 3** este unica zonă, în care 6 rate din 8 indicatori sociali regresivi sunt sub rata medie per oraș, ceea ce scoate în evidență nivelul redus al fenomenelor negative din zona respectivă.

Mai jos sunt prezentate imagini unde sunt reflectați indicatorii sociali pe zone.

2.3.2. Sfera economică

În anul 2024 în orașul Briceni au fost înregistrați 203 de agenți economici. Potrivit Registrului de evidență a agenților economici, se observă că **Zona 2** și **Zona 3** indică număr mult mai mic al agenților economici, față de **Zona 1** și media pe oraș (*Tabelul 4*).

Situația economică a orașului Briceni conform indicatorilor economici analizați, arată o tendință de creștere a unităților comerciale în zonele cu acces public ridicat, precum Zona 1.

Tabelul 4. Ratele indicatorilor economici pe total oraș și pe zone, raportat la 100 de locuitori

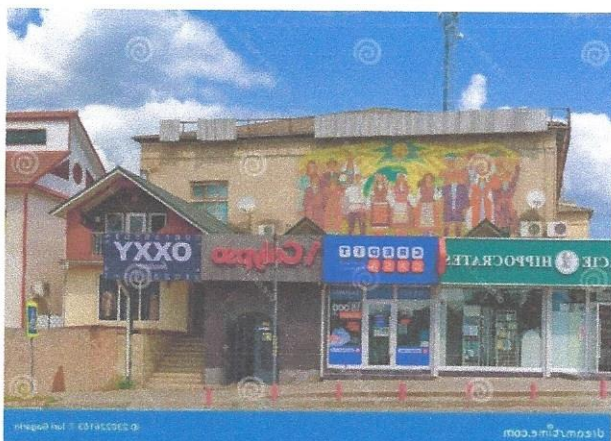
Sector	Numărul agenților economici, care activează în zonă
Progresiv / Regresiv	P
Media pe oraș (VM)	2,57
Zona 1	3,69
Zona 2	1,76
Zona 3	2,18

Concentrarea pe zone a agenților economice în orașul Briceni

Distribuția agenților economici în cadrul acestor zone este următoarea:

- Zona 1 (centrul orașului) – 108 agenți economici;
- Zona 2 (cartiere rezidențiale adiacente centrului) – 55 agenți economici;
- Zona 3 (zone periferice ale orașului) – 40 agenți economici.

Analiza distribuției spațiale a agenților economici evidențiază o concentrare semnificativă a activității economice în **Zona 1**, ceea ce se explică prin prezența obiectivelor infrastructurale și comerciale-cheie – piața orașului, două autogări, unități de alimentație publică, comerț și servicii. Aceasta este zona centrală cu cel mai mare trafic pietonal și rutier, devenind astfel cea mai atractivă pentru desfășurarea activităților antreprenoriale.

Imagine: Spații comerciale din centrul orașului

În **Zona 2**, activitatea economică este moderată, fiind prezentă în principal sub forma afacerilor mici și mijlocii orientate spre deservirea cartierelor locative.

Zona 3 se caracterizează prin cea mai mică densitate a activității economice, fapt determinat de distanța față de centru, conexiunile slabe de transport și un număr mai redus de locuitori.

Prin urmare, cea mai mare concentrare a agenților economici este observată în zonele cu infrastructură comercială și de transport bine dezvoltată. Acest aspect trebuie luat în considerare în planificarea măsurilor de revitalizare – pentru o dezvoltare echilibrată a orașului este important să fie stimulate activitățile economice și în zonele mai puțin dezvoltate, inclusiv prin modernizarea infrastructurii, îmbunătățirea accesibilității și crearea condițiilor atractive pentru investitori.

2.3.3. Sfera de mediu

Pentru a avea o imagine clară a stării mediului la nivel de sectoare ale orașului au fost analizați atât indicatori cantitativi, cât și cei calitativi. Ca indicator cantitativ a fost aplicat *numărul platformelor de colectare a deșeurilor*.

Tabelul 5. Numărul punctelor de colectare a deșeurilor și a gunoiștilor neautorizate, raportat la 100 de locuitori

Sector	Numărul platformelor de colectare a deșeurilor
Progresiv/Regresiv	P
Media pe oraș (VM)	0,27
Zona 1	0,07
Zona 2	0,35
Zona 3	0,44

Evacuarea deșeurilor

În prezent, în orașul Briceni, evacuarea deșeurilor acumulate din sectorul locativ, sectorul privat, instituțiile publice și de la agenții economici este asigurată de Întreprinderea Municipală „Gospodăria Comunal-Locativă Briceni” (Î.M. „GCL Briceni”).

În anul 2024, volumul total al deșeurilor acumulate și evacuate a constituit 18 834 m³. Deșeurile sunt transportate la poligonul existent, amplasat în extravilanul localității, în afara hotarelor orașului.

Infrastructura actuală a poligonului necesită modernizare: teritoriul nu este îngrădit, lipsește sistemul de drenaj, nu există sistem de supraveghere video, paza este asigurată doar pe timp de zi, ceea ce crește riscul depozitării ilegale a deșeurilor și al incendiilor.

Pe teritoriul orașului sunt instalate 21 de platforme de colectare a deșeurilor, distribuite neuniform între cele trei zone:

- Zona 1 (centrul orașului) – 2 platforme;
- Zona 2 (cartiere rezidențiale) – 11 platforme;
- Zona 3 (periferie) – 8 platforme.

Imagine: Platformă de colectare a deșeurilor

Această distribuție este determinată de faptul, că platformele sunt amplasate exclusiv lângă blocuri locative multietajate, în timp ce locuitorii caselor individuale încheie contracte directe cu Î.M. „GCL Briceni” pentru evacuarea deșeurilor.

Una dintre problemele stringente o constituie calitatea redusă a organizării și funcționării punctelor de colectare existente. Cele mai frecvente dificultăți identificate sunt: a) cetățenii aruncă deșeurile în afara containerelor, pe terenul adiacent; b) depozitarea deșeurilor interzise și necorespunzătoare: crengi, frunze, materiale de construcție, deșeurii voluminoase și echipamente electrice; c) lipsa sistemelor de supraveghere video la platformele de colectare, ceea ce contribuie la apariția deșeurilor ilegale și îngreunează identificarea celor care încalcă regulile.

În consecință, Primăria orașului Briceni este nevoită să contracteze tractor și camion de la întreprinderea municipală pentru a evacua aceste deșeurii la poligon, ceea ce generează cheltuieli considerabile din bugetul local.

Apă și canalizare

Alimentarea cu apă

Sistemul de alimentare cu apă potabilă din orașul Briceni acoperă practic toate sectoarele rezidențiale, inclusiv blocurile locative, instituțiile sociale și o parte semnificativă a sectorului privat. Alimentarea cu apă este centralizată și asigură condiții sanitare și igienice de bază pentru populație. Cu toate acestea, în pofida acoperirii generale, există cazuri de uzură a rețelelor de apă, în special în zonele periferice, ceea ce necesită întreținere tehnică periodică și reînnoirea infrastructurii.

Canalizarea

Spre deosebire de alimentarea cu apă, situația sistemului de canalizare rămâne problematică și reprezentată neuniform în diverse sectoare ale orașului. În prezent, sistemul centralizat de canalizare deservește în principal blocurile locative și câteva străzi adiacente, a căror apropiere față de aceste blocuri permite conectarea tehnică mai simplă la rețeaua generală. Aceste zone sunt racordate la sistemul de canalizare care direcționează apele uzate către Stația modernă de epurare a apelor uzate, dată în exploatare cu sprijinul Agenției Cehe de Dezvoltare. Capacitatea proiectată a stației este de 1020 m³ pe zi.

Imagine: Stația modernă de epurare a apelor uzate

Totodată, majoritatea caselor din sectorul privat al orașului nu sunt conectate la rețeaua de canalizare centralizată. În schimb, sunt utilizate haznale, care sunt golite la solicitarea individuală a locatarilor (în medie de 1-2 ori pe lună). Practica demonstrează, că o parte semnificativă a acestor haznale sunt amenajate fără respectarea normelor sanitare, gropile sunt săpate direct în sol, fără impermeabilizare, ceea ce duce la poluarea solului și la riscul contaminării apelor subterane.

Una dintre problemele cheie este lipsa canalizării centralizate în sectorul privat, în special în zonele cu densitate scăzută a populației. Astfel de sectoare sunt dificil și costisitor de conectat la rețelele existente din cauza distanțelor mari și a lipsei infrastructurii necesare.

Totodată, un obstacol major rămâne costul ridicat al proiectării lucrărilor și construcției rețelelor de canalizare. Aceasta se datorează în principal distanței mari dintre casele din sectorul privat, precum și reliefului complicat al terenului, ceea ce sporește costurile tehnice și financiare ale lucrărilor.

De asemenea, numărul limitat de potențiali consumatori pe unitatea de lungime a rețelei reduce fezabilitatea economică a investițiilor. Fără atragerea finanțării externe, realizarea unor astfel de proiecte este practic imposibilă.

Trebuie menționat și faptul că tarifele ridicate la energia electrică, necesară pentru funcționarea stațiilor de pompare, influențează direct costul serviciilor prestate și, implicit, tarifele pentru consumatorii finali.

2.3.4. Sfera spațial-funcțională

Sfera spațial-funcțională este una importantă din punctul de vedere al accesului cetățenilor la diferite instituții de ordin social, precum și la zone de recreere. Astfel, au fost utilizați *5 indicatori de ordin spațial-funcțional*, oferiți de instituțiile abilitate pentru a face o analiză a situației sociale din oraș.

După cum este indicat în Tabelul 6, au fost analizate datele cu privire la următorii indicatori: 1) numărul instituțiilor educaționale; 2) numărul instituțiilor culturale; 3) numărul instituțiilor medico-sanitare; 4) numărul facilităților sportive; 5) numărul zonelor de recreere.

Tabelul 6. Ratele indicatorilor spațial-funcționali, raportat la 100 de locuitori

Sector	Nr. instituții educaționale	Nr. instituții culturale	Nr. instituții medico-sanitare	Nr. facilități sportive	Nr. zone de recreere
Progresiv/Regresiv	P	P	P	P	P

Media pe oraș (VM)	0,14	0,03	0,03	0,09	0,06
Zona 1	0,27	0,07	0	0,14	0,10
Zona 2	0,06	0	0	0,06	0,03
Zona 3	0,05	0	0,11	0,06	0,05

Zone verzi (parcuri, scuaruri, gazoane)

Zonele verzi reprezintă un element esențial al mediului urban, contribuind la îmbunătățirea calității vieții populației, la crearea condițiilor pentru recreere, socializare și menținerea echilibrului ecologic. În orașul Briceni, aproape toate sectoarele locative dispun de teritorii verzi de diferite dimensiuni: curți ale blocurilor locative, scuaruri, parcuri, coridoare verzi de-a lungul râulețelor, precum și suprafețe împădurite. Distribuția acestor spații pe teritoriul orașului poate fi considerată relativ uniformă.

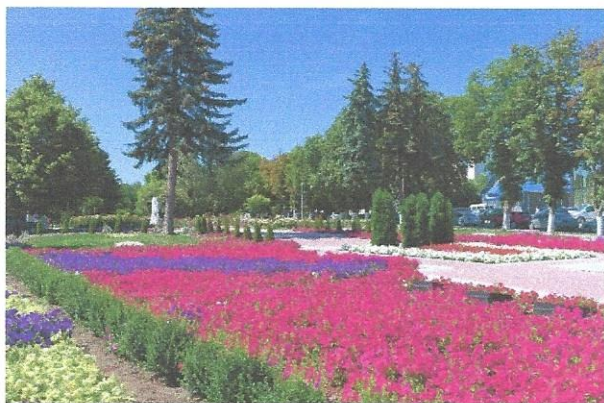

Imagine: Alee din scuarul central

Cu toate acestea, în majoritatea cazurilor, aceste zone se află într-o stare nesatisfăcătoare. Teritoriile verzi sunt neamenajate, suferă din cauza lipsei mobilierului urban, a degradării aleilor pietonale sau a lipsei totale a acestora, precum și a iluminatului public slab sau inexistent. Toate acestea limitează considerabil utilizarea lor de către locuitori și reduc potențialul estetic și recreativ al orașului.

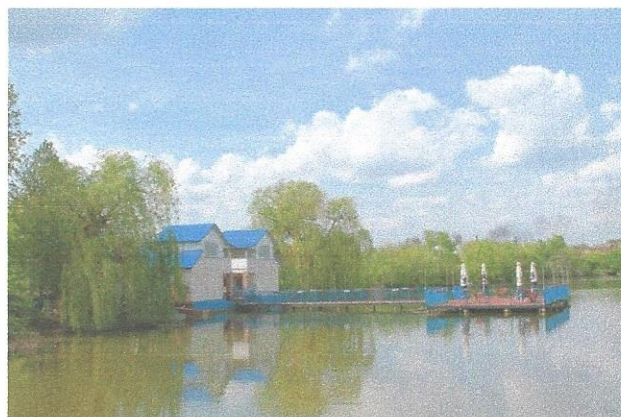
Zona 1 – Parcul Central și lacul orașului

Principalul obiectiv verde din Zona 1 este *Parcul Central* al orașului Briceni. Parcul este dotat cu sistem de iluminat, alei pavate și mobilier urban (bănci, coșuri pentru deșeuri), însă întreaga infrastructură necesită reabilitare – pavajul este parțial deteriorat, iar mobilierul este învechit și trebuie înlocuit. În ciuda infrastructurii de bază existente, starea generală a parcului necesită o abordare complexă de reamenajare.

Imagine din scuarul central al orașului

Lacul comsomolist se află în prezent într-o stare avansată de degradare. Lipsa amenajării, a infrastructurii accesibile și a întreținerii regulate face ca această zonă să nu fie utilizată ca spațiu de agrement public. Totuși, lacul are un potențial ridicat de reabilitare ecologică și recreativă. Amenajarea acestuia poate include curățarea malurilor, instalarea aleilor pietonale, iluminatului, băncilor, precum și crearea unei zone de promenadă sau activități sportive.

Imagine: Lacul orașului

Zona 2 – Parcul „Valea Lacurilor”

În Zona 2 se află una dintre cele mai promițătoare zone verzi ale orașului – *Parcul „Valea Lacurilor”*. Acesta reprezintă un spațiu natural vast, cu vegetație bogată și un lanț de patru lacuri, ceea ce îl face un complex natural unic în intravilanul orașului. Parcul este situat în apropierea imediată a centrului orașului, ceea ce îi oferă un potențial ridicat de a deveni un loc recreativ principal pentru locuitorii și vizitatorii Briceniului.

Imagine: Parcul „Valea Lacurilor”

În prezent, teritoriul parcului se află într-o stare nesatisfăcătoare și necesită o reabilitare complexă. Este necesară pavarea aleilor pietonale, instalarea mobilierului urban modern (bănci, coșuri pentru deșeuri), precum și a unui sistem de iluminat pentru siguranța vizitatorilor în orele de seară.

Imagine: infrastructura de acces învechită a Parcului „Valea Lacurilor”

În plus, datorită prezenței lacurilor, există posibilitatea dezvoltării unor activități de agrement acvatic în perioada estivală – închirierea de bărci sau hidrobiciclete, instalarea unor pontoane temporare și amenajarea unor coborâri sigure către apă. Aceste măsuri ar spori considerabil atractivitatea zonei și ar crea condiții suplimentare pentru activități recreative.

Parcul „Valea Lacurilor” are potențialul de a deveni una dintre cărțile de vizită a orașului Briceni, cu condiția realizării unor măsuri bine direcționate de revitalizare.

Zona 3 – Scuarul din sectorul locativ

În Zona 3 se remarcă un scuar de mici dimensiuni, dar cu potențial, care în prezent nu este dotat cu alei, iluminat public sau mobilier urban. Cu toate acestea, printr-o intervenție minimă, acest spațiu poate fi transformat într-o zonă de odihnă și socializare de interes local.

Locuri și terenuri de joacă

Crearea condițiilor pentru activitate fizică și jocuri pentru copii reprezintă o componentă importantă a unui mediu urban confortabil și influențează în mod direct calitatea vieții populației. În cadrul acestei direcții au fost analizate terenurile de joacă pentru copii și obiectivele sportive existente în orașul Briceni, cu scopul de a identifica starea actuală, problemele și perspectivele de dezvoltare.

Terenuri de joacă pentru copii

În prezent, în orașul Briceni funcționează mai multe terenuri de joacă, destinate petrecerii timpului liber și asigurării unui mediu sigur pentru copii. Cea mai mare și modernă zonă de joacă este amplasată pe bulevardul central al orașului. Aceasta este dotată cu un strat protector antitraumă, elemente moderne pentru recreere (leagăne, topogane, cățărători, etc.) și corespunde normelor sanitare și tehnice.

Imagine: Teren de joacă din scuarul central

Aproape toate curțile blocurilor locative din oraș sunt dotate cu elemente de joacă pentru copii. În majoritatea cazurilor, aceste terenuri au fost amenajate la inițiativa locatarilor, care au instalat leagăne, topogane, gropi cu nisip și alte elemente pentru agrement. Primăria orașului a susținut inițiativa cetățenilor, dotând aceste spații din curți cu echipamente suplimentare, ceea ce a permis îmbunătățirea condițiilor de agrement pentru copii.

Imagine: Teren de joacă din cadrul unui bloc locativ

Totuși, sectorul privat al orașului rămâne insuficient dotat cu terenuri de joacă. Acest lucru se datorează în primul rând lipsei terenurilor publice disponibile pentru amenajarea lor, precum și densității scăzute a populației din aceste zone. Existența terenurilor virane și lipsa infrastructurii stradale amenajate îngreunează suplimentar organizarea spațiilor publice pentru jocurile copiilor. În rezultat, o parte semnificativă a copiilor din aceste zone nu au acces la spații de joacă echipate și sigure.

Zone sportive

Dezvoltarea infrastructurii sportive este un element esențial al unui mediu urban sănătos, contribuind la dezvoltarea fizică a tineretului, promovarea unui mod de viață sănătos și desfășurarea evenimentelor de masă.

Zona 1

Principalul obiectiv sportiv din Zona 1 este *Stadionul Central* al orașului Briceni. Acesta reprezintă un complex sportiv multifuncțional, utilizat activ atât pentru antrenamente, cât și pentru competiții.

Pe teritoriul stadionului este amplasat un teren de fotbal care corespunde cerințelor de bază pentru desfășurarea meciurilor și evenimentelor sportive de diferite nivele. Acest teren este utilizat în mod regulat de echipele locale și de secțiile sportive.

Tot pe teritoriul stadionului se află un bloc administrativ, în care sunt amenajate vestiare, o sală de sport pentru fitness și o sală pentru box. Aceste spații oferă condiții confortabile pentru sportivi și permit desfășurarea antrenamentelor pe tot parcursul anului.

Imagine: Stadionul Central al orașului

În imediata apropiere a stadionului funcționează o platformă sportivă deschisă, utilizată pentru activități fizice în aer liber, în special în sezonul cald. Aceasta reprezintă un element important al infrastructurii sportive, atât pentru grupuri organizate, cât și pentru vizitatori individuali.

În această zonă a fost construit și un complex sportiv acoperit modern, care este un obiectiv multifuncțional. Totuși, la momentul redactării documentului, complexul nu a fost dat în exploatare, ceea ce limitează utilizarea lui de către populație.

Imagine: Complexul sportiv acoperit modern

Totodată, o atenție deosebită necesită *stadionul Liceului nr. 1*, care se află într-o stare nesatisfăcătoare, aproape avariată, și nu poate fi utilizat pe deplin pentru procesul educațional și activitățile recreative.

Zona 2

În Zona 2, cel mai important obiectiv sportiv este *terenul sportiv multifuncțional* cu acoperire artificială, amplasat în Parcul „Valea Lacurilor”. Acesta este utilizat în mod activ pentru mini-fotbal, baschet, volei și alte tipuri de sport. Lângă teren sunt instalate echipamente de fitness în aer liber, ceea ce oferă locuitorilor de toate vârstele posibilitatea de a face sport în spațiu deschis.

Imagine: Terenul sportiv multifuncțional din Parcul „Valea Lacurilor”

De asemenea, în această zonă se află stadionul de pe teritoriul fostei clădiri a Liceului nr. 3, care se află într-o stare deplorabilă. În prezent, pe acest loc este în curs de implementare un proiect de construcție a unui stadion de mini-fotbal cu acoperire artificială, ceea ce va extinde semnificativ în viitor accesul populației la infrastructura sportivă de calitate.

Imagine: Stadionul de pe teritoriul fostei clădiri a Liceului nr. 3

Zona 3

În Zona 3, pe teritoriul I.P. Liceul Teoretic „Grigore Vieru”, se află un stadion care, în prezent, este într-o stare de degradare. Având în vedere importanța socială a unei asemenea platforme, aceasta poate fi reabilitată și utilizată ca spațiu deschis pentru elevi și locuitorii blocurilor din apropiere.

Nu departe de liceu funcționează o școală sportivă, în cadrul căreia există un complex sportiv multifuncțional acoperit și o sală pentru fitness. Ambele obiective necesită reabilitare, deoarece se află într-o stare uzată și nu corespund standardelor și cerințelor moderne și de securitate privind infrastructura sportivă.

În concluzie, orașul Briceni dispune de mai multe obiective de infrastructură sportivă și de joacă, însă o parte semnificativă dintre acestea necesită modernizare, reabilitare sau darea în exploatare.

Instituții de învățământ și educație

Sistemul educațional joacă un rol esențial în dezvoltarea durabilă a orașului, asigurând formarea, instruirea și dezvoltarea noilor generații. În orașul Briceni funcționează o rețea extinsă de instituții educaționale care acoperă nivelul preșcolar, școlar, extrașcolar și profesional. Cu toate acestea, în

ultimii ani, aceste instituții se confruntă cu o serie de provocări legate de scăderea nivelului demografic, diminuarea numărului de elevi și învechirea bazei materiale a instituțiilor educaționale.

Instituțiile de învățământ general

În orașul Briceni funcționează două licee:

- I.P. Liceul Teoretic nr. 1 (situat în Zona 1) – procesul educațional se desfășoară în limba rusă.
- I.P. Liceul Teoretic „Grigore Vieru” (în Zona 3) – procesul educațional se realizează în limba română și reprezintă o instituție importantă pentru copiii proveniți din familii vorbitoare de română.

Imagine: Liceul Teoretic „Grigore Vieru”

Ambele licee oferă educație generală primară, gimnazială și liceală, însă se confruntă cu dificultăți legate de scăderea numărului de elevi. Această situație este cauzată de migrația populației și îmbătrânirea demografică. Cu toate acestea, instituțiile continuă să activeze, implementând metode moderne de predare și dezvoltând activități extracurriculare.

Instituțiile de învățământ preșcolar

În oraș funcționează trei grădinițe de copii:

- Grădinița nr. 1 și Grădinița nr. 2 sunt situate în *Zona 1* și deservește în principal copiii din centrul orașului.

Imagine: Grădinița nr. 1

Imagine: Grădinița nr. 2

- Grădinița nr. 3, amplasată în *Zona 2*, deservește copiii din cartierele adiacente.

Imagine: Grădinița nr. 3

Toate cele trei instituții contribuie la pregătirea copiilor pentru școală, însă și ele suferă de subutilizarea capacităților din cauza migrației familiilor tinere și a scăderii natalității. În același timp, baza materială a instituțiilor preșcolare necesită renovare – blocurile sanitare, spațiile de joacă, mobilierul și echipamentele sunt învechite și trebuie modernizate.

Educația extrașcolară și activități complementare

Orașul Briceni dispune de un sistem dezvoltat de instituții extrașcolare, care joacă un rol important în descoperirea și dezvoltarea talentelor copiilor și elevilor:

- Școala de Arte (Zona 1) – este frecventată atât de copiii din oraș, cât și din localitățile învecinate.

Imagine: Școala de Arte

- Școala de Muzică (Zona 2) – oferă instruire muzicală elevilor din întreg raionul Briceni, iar absolvenții participă la concursuri raionale și republicane.

Imagine: Școala de Muzică

- Centrul de Creație pentru Copii – promovează dezvoltarea creativității prin activități de desen, teatru, arte aplicate și altele.
- Stația Tinerilor Tehnicienii – instituție cu profil tehnic, unde copiii sunt inițiați în inginerie, modelare și robotică.
- Școala Sportivă (Zona 3) – funcționează în apropierea Liceului „Grigore Vieru”. Deși necesită modernizare, rămâne un pilon important al pregătirii fizice pentru tineri.

Învățământul profesional

Un rol deosebit pentru dezvoltarea economică și socială a orașului îl are Școala Profesională nr. 10, situată în Zona 1. Instituția pregătește specialiști în meserii solicitate pe piața muncii: zidari, tencuitori-faianțari, tâmplari, sudori electrici, bucătari, croitori, frizeri. În acest context, Școala Profesională oferă tinerilor o șansă reală de a obține o profesie și un loc de muncă, fie în oraș, fie în alte regiuni. În contextul lipsei de muncitori calificați, dezvoltarea acestui centru educațional este o prioritate strategică.

Serviciile educaționale și sociale

În Zona 1 activează Centrul Comunitar Multifuncțional, care oferă sprijin complex copiilor și persoanelor în etate. Pentru copiii din familii social vulnerabile, centrul oferă consiliere psihologică, instruire practică, lecții de limba engleză, activități de creație și asigură prânzuri zilnice. Pentru persoanele în etate, centrul pune la dispoziție servicii de frizerie, spălătorie și duș. Acest centru joacă un rol esențial în integrarea socială și sprijinirea categoriilor defavorizate ale populației.

Imagine: Centrul Comunitar Multifuncțional

Domeniul cultural

Viața culturală a orașului Briceni joacă un rol important în formarea identității locale, dezvoltarea potențialului creativ al locuitorilor și consolidarea coeziunii sociale. Orașul dispune de o serie de instituții culturale care deservește nu doar locuitorii locali, ci și vizitatorii din întregul raion.

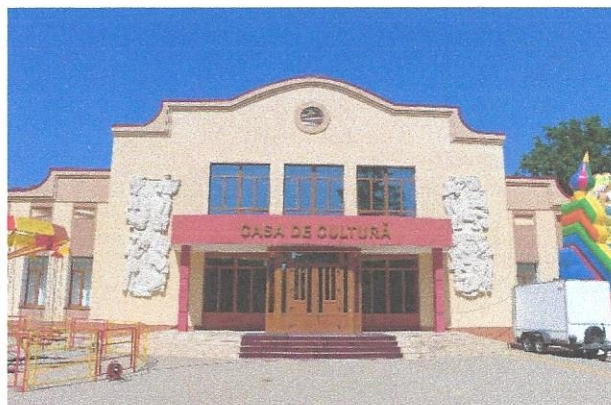
În Zona 1 funcționează Casa Cărții „Alexe Rău”, care este un important centru educațional și cultural al orașului și raionului. Instituția oferă o gamă largă de servicii, inclusiv acces la literatură, resurse informaționale și organizarea de evenimente culturale și educaționale. Biblioteca acordă o atenție specială lucrului cu copiii și tineretul, inclusiv elevilor din școlile orașului și din alte localități ale raionului.

Imagine: Casa Cărții „Alexe Rău”

În ultimii ani, biblioteca a adoptat cursul digitalizării serviciilor sale, pentru a ține pasul cu vremurile și a atrage mai mulți tineri cititori. Vizitatorii beneficiază de calculatoare cu acces la internet, resurse electronice, precum și posibilitatea participării la activități interactive, seri literare și evenimente în aer liber. Biblioteca este bine echipată și colaborează activ cu instituțiile de învățământ și organizațiile culturale.

Unul dintre obiectivele centrale ale infrastructurii culturale din oraș este *Casa de Cultură*, complet renovată în ultimii ani. Clădirea este dotată cu o sală de spectacol modernă, destinată organizării de evenimente de diferite dimensiuni, precum și cu echipamente profesionale de sunet, care permit organizarea concertelor la un nivel înalt.

Imagine: Casa de Cultură

Casa de Cultură devine în mod regulat o platformă pentru evenimente locale, raionale și republicane – de la concerte și expoziții pentru copii, până la festivaluri de amplasare. Aici activează diverse cercuri și secții creative, unde copiii și adolescenții își pot descoperi talentele. O mândrie deosebită a instituției este colectivul artistic „Capricio”, care a devenit o adevărată carte de vizită a orașului. Acest ansamblu a reprezentat de mai multe ori orașul Briceni pe scenele republicane și a câștigat recunoaștere în întreaga țară.

Imagine: Eveniment în fața Casei de Cultură

Orașul Briceni poate fi numit pe bună dreptate capitala culturală a raionului. Aici se desfășoară în mod regulat festivaluri raionale, întâlniri creative și evenimente festive, care au loc atât în clădirea Casei de Cultură, precum și în Piața Centrală a orașului, capabilă să găzduiască un număr mare de spectatori. Aceste evenimente nu doar înfrumusețează viața orașului, ci și contribuie la dialogul intergenerațional, dezvoltarea turismului cultural și consolidarea imaginii pozitive a orașului la nivel regional.

Identitatea culturală a orașului se formează nu doar prin activitatea creativă vie, ci și prin păstrarea patrimoniului istoric și arhitectural. Pe teritoriul orașului Briceni sunt amplasate mai multe monumente și obiecte memoriale semnificative.

Printre acestea se numără:

- Bustul lui Ștefan cel Mare – un simbol al memoriei istorice și al demnității naționale, care amintește de importanța domnitorului moldovean în destinul țării.
- Monumentul Mamei Îndurerate – un memorial emoționant dedicat memoriei celor căzuți în cel de-al Doilea Război Mondial. Sculptura unei femei în doliu simbolizează durerea și amarul pierderilor suferite de poporul moldovean.
- Monumentul lui Vladimir Lenin – un monument păstrat din epoca sovietică, reflectând etapele istorice ale dezvoltării orașului și regiunii.
- Monumentul „Tractorul” – simbol al industrializării agriculturii în anii '30–'40 ai secolului XX.

Aceste obiecte joacă un rol important în formarea memoriei istorice și servesc ca locuri pentru depunerea de flori în zilele comemorative și de doliu național.

2.3.5. Sfera tehnică

Tabelul 7. Ratele indicatorilor tehnici, raportat la 100 de locuitori

Sector	Nr. persoane conectate la sistemul de alimentare cu apă	Nr. persoane conectate la sistemul de canalizare	Lungimea sistemului de iluminat public (km)	Lungimea drumurilor (km)	Lungimea drumurilor care necesită reparație (km)
Progresiv / Regresiv	P	P	P	P	P

Media pe oraș (VM)	44,90	32,31	0,36	0,57	0,31
Zona 1	39,52	19,83	0,49	0,70	0,27
Zona 2	49,98	46,72	0,20	0,37	0,27
Zona 3	44,81	27,73	0,42	0,72	0,41

Starea drumurilor

Infrastructura rutieră a orașului Briceni reprezintă un element esențial al mediului urban și joacă un rol cheie în asigurarea unui trafic confortabil pentru locuitori, dezvoltarea economiei și a sferei sociale. În general, rețeaua de drumuri din oraș este destul de bine dezvoltată, însă starea actuală necesită investiții semnificative și reparații capitale suplimentare.

La momentul actual, aproximativ 47% din străzile urbane au îmbrăcăminte asfaltică și se află într-o stare tehnică satisfăcătoare. Aceste drumuri asigură o legătură rutieră de calitate în zonele cele mai circulante și centrale ale orașului.

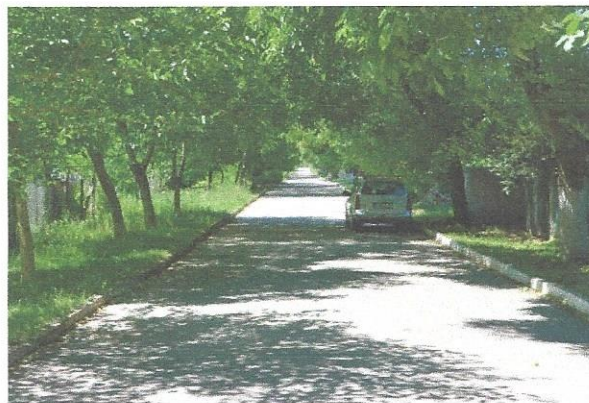

Imagine: Drum local reparat capital

Restul drumurilor sunt acoperite cu pietriș, pe care frecvent apar gropi și denivelări, ceea ce reduce considerabil nivelul de siguranța și confort al circulației. Aceste porțiuni sunt caracteristice în special pentru zonele periferice și cartierele mai puțin populate.

La etapa actuală, o atenție deosebită trebuie acordată celor două artere centrale ale orașului – strada Independenței (R11) și strada Carpișina (G1). Pe aceste străzi circulă un flux intens de trafic auto, ceea ce impune cerințe ridicate față de starea carosabilului. În prezent, ambele străzi se află într-o stare nesatisfăcătoare și necesită reparații capitale. Totuși, efectuarea lucrărilor de reabilitare este complicată deoarece aceste drumuri sunt proprietate de stat și sunt gestionate de S.A. Administrația Națională a Drumurilor.

În ceea ce privește trotuarele, starea lor poate fi caracterizată în majoritatea cazurilor drept bună. Zonele pietonale cel mai intens utilizate, atât în centrul orașului, cât și în cartierele rezidențiale, sunt dotate cu o suprafață de calitate și sunt sigure pentru circulație. Cu toate acestea, există sectoare cu trafic pietonal redus, în special la periferii și între cartierele rezidențiale, unde trotuarele fie lipsesc, fie se află într-o stare nesatisfăcătoare.

Imagine: Drum de cartier

Un aspect important al infrastructurii urbane reprezintă sistemul de iluminat public stradal. În prezent, aproximativ 63% din străzile orașului beneficiază de iluminat public, ceea ce crește semnificativ nivelul de siguranță și confort în deplasarea pe timp de noapte. Totuși, situația variază în diferite zone ale orașului. Cea mai problematică este Zona 2, unde nivelul iluminatului stradal este de doar 54,8%, mult sub media orașului. Iluminatul insuficient al străzilor și zonelor pietonale creează un risc crescut de accidente rutiere și reduce siguranța generală a locuitorilor, mai ales în perioada de toamnă-iarnă.

Transportul public

În orașul Briceni, sistemul de transport public este reprezentat în principal de serviciile companiei S.R.L. „Parcul de Autobuze și Taximetre Nr. 9” din Briceni, care asigură atât transportul rutier în cadrul raionului, cât și curse interurbane. Această companie joacă un rol important în asigurarea mobilității locuitorilor raionului, conectând orașul Briceni cu alte localități din regiune și contribuind la dezvoltarea relațiilor socio-economice.

Totodată, în orașul Briceni nu există un serviciu de transport public urban organizat. Lipsa unor rute de transport public urban este explicată prin fluxul redus de pasageri și costurile ridicate pentru exploatarea mijloacelor de transport pe rute scurte. Acești factori fac ca lansarea unor linii de autobuz urbane să fie economic slab justificată și neatractivă pentru antreprenori.

În locul autobuzelor urbane, funcția principală a transportului public este asigurată de serviciile de taxi și utilizarea pe scară largă a transportului personal de către locuitori. Nivelul ridicat de automobilizare și accesibilitatea serviciilor de taxi asigură mobilitatea necesară în interiorul orașului, deși pot apărea dificultăți legate de încărcarea rețelei rutiere și anumite aspecte ecologice negative.

2.4. Identificarea zonei degradate

Analiza complexă a orașului Briceni, în baza indicatori stabiliți, identifică o zonă degradată – **Zona 2**. Totodată, este de menționat, că factorul decisiv în identificarea zonei cu cea mai mare concentrare a fenomenelor cu caracter negativ au fost vizitele în teren.

Pentru compararea datelor colectate cu situația din teren a fost creată o echipă de lucru care a efectuat vizite de cercetare în zonele sus menționate. Echipa a fost constituită din specialiști din primărie și reprezentanții Direcției asistență socială și protecție a familiei. Scopul acestor vizite, pe lângă misiunea de verificare a indicatorilor de facto, a fost identificarea potențialului uman și social al zonei.

Tabelul 8. Sumarul indicatorilor analizați pe zone ale orașului, raportat la 100 de locuitori

Indicatori		Zona 1	Zona 2	Zona 3
Sociali	Numărul șomerilor	0,99	0,42	0,49
	Numărul beneficiarilor de asistență socială	1,19	0,61	0,38
	Numărul nou născuților	0,20	0,22	0,27
	Numărul persoanelor decedate	0,27	0,16	0,55
	Numărul beneficiarilor Centrului Comunitar Multifuncțional	0,65	0,35	0,49
	Numărul copiilor în situație de risc	0,38	0,48	0,44
	Numărul persoanelor cu grad de dizabilitate	5,43	4,48	4,80
	Numărul de apeluri la poliție	10,44	13,76	11,58
Economici	Numărul agenților economici care activează în zonă	3,69	1,76	2,18
De mediu	Numărul platformelor de colectare a deșeurilor	0,07	0,35	0,44
Spațial-funcționali	Numărul instituțiilor educaționale	0,27	0,06	0,05
	Numărul instituțiilor culturale	0,07	0	0
	Numărul instituțiilor medico-sanitare	0	0	0,11
	Numărul facilităților sportive	0,14	0,06	0,06
	Numărul zonelor de recreere	0,10	0,03	0,05
Tehnici	Numărul persoanelor conectate la sistemul de alimentare cu apă	39,52	49,98	44,81
	Numărul persoanelor conectate la sistemul de canalizare	19,83	46,72	27,73
	Lungimea sistemului de iluminat public (km)	0,49	0,20	0,42
	Lungimea drumurilor (km)	0,70	0,37	0,72
	Lungimea drumurilor care necesită reparație (km)	0,27	0,27	0,41
Total indicatori negativi		8	12	10

Astfel, în urma analizei realizate și a vizitelor în teren, drept zona degradată a fost stabilită **Zona 2**. În această zonă au fost confirmate cele mai multe fenomene negative conform analizei orașului pe indicatori de ordin social, economic și spațial-funcțional.

2.5. Identificarea zonei de revitalizare

Conform Liniilor directoare privind revitalizarea urbană în Republica Moldova, zona de revitalizare este zona care cuprinde întregul teritoriu sau o parte din zona degradată, caracterizată printr-o concentrare specifică a fenomenelor negative, pentru care, datorită importanței semnificative pentru dezvoltarea locală, se intenționează implementarea revitalizării.

În urma analizei indicatorilor am stabilit, că o importanță deosebită o are categoria indicatorilor sociali, deoarece revitalizarea urbană are în centrul conceptului său oamenii și comunitățile locale. Criteriul de bază pentru determinarea zonei degradate îl reprezintă acumularea fenomenelor sociale negative, care adițional sunt însoțite de probleme economice, tehnice și spațial-funcționale.